

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДИНАТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

Ч. 22.

СУБОТА, 17. МАРТА 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 17th, 1923.

No. 22.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ОКУПАЦІЄЮ ФРАНЦІЇ.

Возять німецьких закладників на льокомотивах.

ЕССЕН, 14. марта. — Нині пораз перший уміщено німецьких закладників на льокомотивах потягів, якими оперують Французи і Бельгійці. Це зроблено в наслідок того, що на залізничних шорах повторюються саботажи.

Закладниками в більшості випадків є бурмістри або інші місійські урядники різних округів. Їх будуть возити на всіх потягах, в день і вночі.

Найгіршим випадком саботажу, про який нині донесено, було знищення вночі частини залізничного тору близько міста Стееле, на схід від Ессену.

Французька військова сторожа убила трох Німців.

РЕКЛІНГГАВЗЕН, 15. марта. — Французька військова сторожа убила тут нині трох Німців, коли вони старалися увійти до залізничного "равдингаузу". Французи заявляють, що до німецьких робітників дано вистріляти і їх убили після того, як вони не послухали наказу французьких жовнірів останитися.

Французи стріляли на німецький потяг.

БЕРЛІН, 15. марта. — Французькі жовніри стріляли вчора на німецький товарний потяг, який йшов з Ванне до Боттеролу, у Вестфалі. Він зігнувся, як вантажний потяг, і рушив повною силою лари вперед. Потяг на льокомотиві зістав тяжко ранений. Потяг остановлено і поперешукано льокомотив і вагонів з багажем, дозволено йому рушити далі.

Саботаж на залізницях триває далі.

БРУКСЕЛЯ, 14. марта. — Пресові донесення з округу А-ля-Чапелъ подають, що там зроблено вчора три спроби знищити потяги на залізничній лінії, якою Французи і Бельгійці мусять перевозити вугіль. В однім з цих випадків вибухла бомба, яка розірвала тор.

Тепер переводиться в тім ділянці інспекцію цілої залізничної системи, як також усталено здовж залізничної лінії військової сторожі.

Французи стріляють Німців в реставрації.

БЕРЛІН, 13. марта. — На спішва тут Делеша з Дортмунда доносять, що там прийшло в реставрації до суперечки між німецькими цивільними і французькими жовнірами, під час чого Французи почали стріляти на Німців і одного з них убили а шістьох ранили.

Присягають більше війська.

ЛІССЕЛЬДОРФ, 14. марта. — Оповіді сьогодня, що до Рурщини будуть вислані додаткові війська, для підмоги в заняманню вуглевих копалень, що розпочнуться завтра.

Литва приймає рішення алянів в справі Мемелі.

ПАРИЖ, 13. марта. — Литовське правительство повідомило раду амбасадорів, що воно приймає рішення ради, яка передала Мемель Литві.

Протестують проти морду німецького населення.

БЕРЛІН, 13. марта. — Німецьке правительство вислало до французького правительства ноту, в котрій запротестувало проти острого мір, підприємних французькими окупаційними властями за убиття двох Французів в Бір.

Нота заявляє, що в наслідок тих мір убито кілька осіб, в той час як помімо всіх старань не доказано, що Німці мали щонебудь спільного з убитством Французів.

Французів убили самі французькі жовніри.

Депеша з Гельзенкірхену подає, що розсліди німецьких властей вказують, що двох французьких урядників (військового і цивільного) в Бір убили самі французькі жовніри під час спору на вулиці.

Обмеження свободи населення в Бір.

РЕКЛІНГГАВЗЕН, 13. марта. — Французькі військові власти видали приказ до мешканців міста Бір, щоби вони не виходили по 7-й годині вечером зі своїх домів; всі світла в домах мусять бути погашені о 10-й годині.

В день мушени на вулицях не сміють вкладати рук до своїх кишенів.

(В місті Бір убили недавно невідомі люде французького офіцера і урядника, що привело до убиття французьким військом сімох Німців.)

Грозить розстрілом бурмістра.

ЕССЕН, 13. марта. — Оповіді сьогодня, що французький військовий командант округу Реклінггавзен, остеріг німецьке населення того округу, що наколи повториться убитство Французів — бурмістр міста Бір і чотирох інших місійських урядників, які є закладниками у французьких руках, будуть сейчас розстріляні.

Вуголь з Америки для Німців.

НОРФОЛК, Ва., 5. марта. — Наслідком окупації Французами німецьких копалень вугля в Рурщині цього тижня зачнуть задувати на кораблі в Гемптон Роуде американський вуголь для висилки до Німеччини. В пристані стоїть вже два кораблі, один англійський а один норвежський, які повезуть вуголь до Німеччини. Кажуть, що Німці наняли ще третій корабель для перевозу вугля з Америки.

ПРОВАЛИЛИСЯ МІНІСТРИ.

ЛОНДОН. — Правительство Бонара Ло понесло велику поразку в доповняючих виборах у Виллсен і Мичем. В Мичем провалився Сер Артур Гриффит-Босковен, міністер здоровля, а у Виллсен полковник Г. Ф. Стенлі, заступник міністра внутрішніх справ. Першого добили робітничий кандидат Ед. а другого ліберал Джансон.

ЛОНДОН. — В доповняючих виборах провалився ще один член правительства Бонара Ло. Єнім Джан Валлер-Галлс, финансовий секретар в міністерстві скарбу. В дотичнім виборчім округу він дістав 9.250 голосів, а кандидат Парті Праці Геес 10.300.

ЗАСУД КОМУНІСТІВ В ЛУЦЬКУ.

Тяжкі кари для членів організації "Закордог".

Газета "Українське Життя", яка виходить в Луцьку, на Волині, доносить слідує про засуд комуністів на процесі в Луцьку:

Дня 10. лютого ц. р. в селі Луцького Округного Суду було відчитано вирок обвинуваченим в причастности до комуністичної організації "Закордог". В цій справі обвинувачувалося 75 чоловік і процес тривав 17 днів.

Суд виніс такий вирок: 4 чоловік на 10 років тяжкої в'язниці, 15 — на 8 років, 23 — від 4 до 6 років тяжкої в'язниці і 4 — на 2 роки звичайної в'язниці; останнім зараховано слідчий арешт. 27 чоловік зовсім оправдано.

Обвинувачени Марцінкевіч і Підгірний, що дістали по 10 років, зістали помилувани президентом Польщі; першому зменшено кару на 7 років, другому на 8 років; їм зараховано і слідчий арешт.

Про той самий засуд лівської "Земля і Воля" подає, що суд засудив 7 обвинувачених на 10 літ тяжкої тюрми, 11 на 8 літ, 3 на 6 літ, 2 на 5 літ, 16 на 4 роки тюрми, 5 на 2 роки доми поправи, а 29 обвинувачених звільнено. Рівночасно виніс суд вирок на помилування двох засуджених — студента Марцінкевського і Заздровного.

Обидві газети є з 18. лютого ц. р. Котре донесення є правдиве — невідомо.

Твердохліб і Курдик одна тепер кумпанія.

Волинське "Українське Життя" доносить: Група "малорусинів" зі Східної Галичини, котрі групуються коло партії "хліборобів" п. Лавкова, за свою угодову політику домагаються від (польського) міністерства внутрішніх справ концесії на відкриття у Львові акційного банку. До правління того банку входять — Твердохліб (брат убитого Сидора), Курдик і Зайтій.

(Чи не є це той самий Курдик, що разом з Боером продавав в Канаді петрушевичівські "бонди"? Були чутки, що він поїхав до старого краю. Видно, гарний з него "патріот". — Ред. "У.Р.В.")

ДОГОВІР МІЖ СОВ. РОСІЄЮ І УГОРСЬКОЮ.

БЕРЛІН, 9. марта. — Вчора підписано тут торговельний договір між Совітською Росією і Угорщиною. Договір підписали совітський посол до Німеччини Крестінький і повновластник угорського правительства Емеріх Каролі, президент Англійсько-Угорського Банку.

На підставі договору Угорщина має одержувати з Сов. Росії нафтову ролу і годиться взяти участь у відбудові індустрії і хліборобства в Сов. Росії. Угорщина обов'язується також заложити спеціальні фабрики для виробу хліборобських машин для Сов. Росії. Перед війною Угорщина доставляла річно до Росії на 10 мільйонів доларів рілничих машин.

Підписання торговельної угоди між Сов. Росією і Угорщиною викликало пожежне занепокоєння в політичних кругах Польщі і Румунії, а ще більше в кругах їх покровительських Франції.

ЩО ДІЄТЬ СЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Відділи за Збруча загочують до Галичини.

У лівській "Громадській Вістнику" з 15. лютого ц. р. читаємо:

"Агенція Всьодня" доносить: Совітська влада не тільки толерує, але й удержує озброєні банди, які рекрутуються переважно з Галичини. Ті банди називаються "робітничі дружини", хоч озброєні в крисі й скоростріли, а уживається їх для нападів на "Східну Малопольшу". Недавно така ватага напала на Курдинці та Мельниці, намагаючись звільнити з тюрми двох арештованих "виротофув". Прийшло до сутички з поліцією, двох учасників нападу було ранених і обидва вони померли в лічниці в Каміньці Подільській. Один з них Филипчик був родом з Галича, а другий Гандзія з Буковини.

"Добровільна" і "спокійна" бранка.

Дня 25. січня приїхало до Сорок пов. Скалат кільканайцять жовнірів ловити "добровольців" до польського війська. Вісім зловили і відставили до Скалата. Решта в числі 8 поховалися. Три дні було в селі спокійно. Аж уночі з 28. на 29. січня зіхало до села вільмов жовнірів під проводом одного поліція з постерунку в Товстім і разом з накиненим нешасній Сорці вїтом і двома присяжними почали "урядувати". Ходили по хатах тих батьків, котрих сини не пішли до війська, а жовніри в звільський спосіб знущалися і катували неввинних людей. Поліція з Товстого стояв собі на вулиці, а вїт держав в снігах двері, щоби ніхто з хати не втік перед побоями. Били кольтами по голові і лопід груди — били кулаками в лице, кидали до землі і копали ногами а коли нешасні жертви кричали о ратунок, то жовніри затикали їм уста соломом. Так збили майже до нежитности Семка Диня і його жінку Параньку. Семко Динь бореться зі смертю. Далше збили до крові Олексу Лощія і його жінку Лікерію, Федя Колодія і його невістку Наталку і жінку Ануу. Федя Колодія, брата асентираного Олекси, Петра Бабія і його доньки, Онуфрія Потурняка, його жінку Марію і доньку Настю. Не обійшлося і без крадежи. Шукаючи по скринях за "рекрутами" вкрали жовніри Олексі Лощія 20.000 мп. а Онуфрію Потурнякови около 100.000 мп.

Косівщина.

В перший день "добровільної" бранки, заряженої польськими властями в Косівщині, не явився ніхто з покликаних. Тоді польська жандармерія почала арешти; під багнетами доставлявано "добровольців" під мірку. Вслід за тим розіслано карні експедиції до Микитинь, де вилувано "добровольців" по лісах, причому на "покриття коштів" експедиції забрано в кожного з батьків по пів сотнара збіжжя. В Хімчині вивисла аналогічна "контрибуція" по 1 сотнарі сина і по 1000 марок на "свєнта" для жовнірів. Велика скількість новобранців помандрувала на Чехословаччину, решта згодилася до "зеленої бригади". Прим. в Москалівці на 26 асентиранних зловлено 7. решта в. зеленої бригаді...

Орган Петрушевича за Польщу.

Орган Петрушевича лівський "Громадський Вістник" з 22. П. ц. р. містить передовицю редактора Струтинського (Федорів про око пішов в дубину), який з нагоди виступу з українського соймового клубу у Варшаві посла Марка Луцкевича, який немогути довше дивитися на махінації своїх клубових товаришів з польським урядом, вийшов з їх "кумпанії", — ганить крок Луцкевича і кінчить свої виводи:

"Посол Луцкевич витягнув найдалше ідучі консеквенції дещо за скоро, банадто нервово, вдаруково".

Значить, ми хочемо до Польщі, а Луцкевич "варіят" поспував нам інтерес.

Чому компаніони Петрушевича встидуються ясно це сказати і пощо з чесного посла Луцкевича, який нерозуміє їх "політики", роблять нарванця.

Бранка в Турчанщині.

В Тарнаві вїжній і нижній, Соколикх, Беньовій, Буківці, Дзвиничі горішнім і Дидьовій пов. Турка новобранці "добровольці" не явилися на призначений час. Всіх мусіли жандармерія і військо виганяти. З Соколик один, з Беньові б ч 9 втікло за Бескид, так само з Дидьової, отже в тих селах е карні експедиції — кінниця і піхота — і, як звичайно, ріжуть худобу та реквірують, що попаде під руки.

Негрибка пов. Перемишль.

В день бранки ходили жандарми по селі і гонили признаючи силою до Перемишля. Парубки Пачковського і Хробака, котрі не пішли до бранки в означений день, спіймани на другий день вночі, арештовано і запроваджено на постерунок. Тут поліція Трибала при допомозі других поліціяв скував їх в ланцюшки, привязав до стола і так бив, копав ногами, товк їх головами до стіни а при тім викрикував: "Pisakrew, i ty starorusinie nie chesz szlyty przy polskim wojsku!" Одної ноці вилувила поліція всіх наймитів, які служать у господарів в Негрибці. Всіх їх побито на постерунок за те, що не голосили самі до бранки, потім замкнено на ніч у військової арештах, а на другий день під ескортою відпроваджено до поборової комісії в Перемишль.

НЕСПОДІВАНА КОМЕДІЯ!

Драматично-Співачький Кружок Укр. Робітничого Дому в Вінніпегу відіграє в суботу, 24. марта, найлучшу комедію зі співачками і танцями М. Старицького п. н.:

"МОДНИЙ ЖЕНИХ"

Є це одинок комедія, котра має найбільший успіх на укр. сцені. Тикети на виставу можна замовляти наперед в Укр. Робітничім Домі. Слідить за оголошеннями! Заряд.

ЗАБАВА В ІСТ КИЛДОНА!

Ліга Комуністичної Молоді в Вінніпегу устроює в неділю, 18. марта, в Укр. Робітничім Домі в Іст Килдонан ВЕЛИКУ ЗАБАВУ, на котру запрошастся всіх товаришів і товаришок як з Вінніпегу, так і з Іст Килдонан. Забава відбудеться по полудни. Комітет.

САККО 28-ий ДЕНЬ НА ГОЛОДОВІМ СТРАЙКУ.

ДЕДГЕМ, Месс., 14. марта. — Ніколя Сакко, який разом з Бартоломео Ванзетті сидить у в'язниці за мниме убитство, розпочав нині 28-ий день свого голодового страйку.

Всеросійський Зїзд Рад національних меншостей.

При кінці січня почався в Москві перший Всеросійський зїзд рад національних меншостей. На зїзд прибуло більш 70 делегатів. Значна більшість делегатів — комуністи. На засіданню зїзду виступив з доповіддю заступник Наркомосвіти і Покровський, який зазначив, що Рада національних меншостей повинна виконати величезну працю щодо боротьби з буржуазною ідеологією. Доповідач зазначив, що НЕП відродив власність, разом з якою відродилася і дрібнобуржуазна ідеологія.

ДЖИМА ЛАРКІНА НЕ ВИПУЩЕНО ДО КАНАДИ.

МОНТРЕАЛ, 14. марта. — Відомому ірландському комуністичному Ларкінові, який перейшов американсько-канадську границю в Гайво-тер, Кеє, не дозволено вступу до Канади.

(Недавні вісті подавали, що Джим Ларкін по освобожденню з тюрми мав вїхати зі Злучених Держав до Ірландії.)

Фашісти в Іспанії.

ЛОНДОН. — Кореспондент "Таймса" доносить з Мадриду, що в Іспанії існує військова організація в силі 30.000 людей, завданням якої є поборовати всі урядові надужиття, діяльність соціялістів і робітничі страйки. Організація має фашістичну програму і стремить до такого політичного перевороту в Іспанії, який виконав Муссоліні в Італії.

ПЕРШИЙ РАЗ В КАНАДІ!
ДІТОЧА ОПЕРА В УКР. РОБ. ДОМІ!

ЗАХОДОМ РОБІТНИЧОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ ПРИ У.Р.Д.
В ВІННІПЕГУ

— будуть виставлені —

В СУБОТУ, 17. МАРТА, В УКР. РОБ. ДОМІ

Іменини Влодка

комедійка на 3 дії Лєсі Верховники

Коза Дереза

діточа опера на одну дію Дніпрові Чайки — Лисенка.

Молоді співачки-аматорки і аматори докладають всіх старань, щоби повиспів вистави вилукали якнайкраще, так щоби з них були вдоволені як діти, так і дорослі.

ПРИХОДІТЬ ВСІ ПОЧУТИ ПЕРШИЙ РАЗ ДІТОЧУ ОПЕРУ В ВІННІПЕГУ!

ЦТНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ (включаючи воєну таксу).

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Приготовляються до вистави діточі штуки: "ЛІСОВА КАЗКА", сценічний твір на одну дію зі співачками Миколи Ваврисевича і "СОНЯШНИК", песа-казка на 3 дії зі співачками Володимира Островського.

ЗАХОДОМ УКР. ВІДДІЛУ РОБ. ПАРТІИ КАНАДИ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО МАРТА

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

З НАГОДИ СВЯТКОВАННЯ 52-ОЇ РІЧНИЦІ ПАРИЖСЬКОЇ КОМУНИ,

на який запрошастся всіх місцевих робітничів і робітниць. — В програму входять деклямації, спів, гра на мандолинах і промови.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ